

Krajowe rozwiązania prawne dedykowane pracodawcom na zatrudnienie osób niepełnosprawnych

To jest wersja raportu w tekście łatwym do czytania.

Cały raport jest na stronie internetowej.

[Link do strony internetowej z raportem.](#)

Raport powstał w ramach projektu
„Włączenie wyłączonych – aktywne instrumenty
wsparcia osób z niepełnosprawnością
na rynku pracy”.

Projekt ma numer POWR.02.06.00-00-0065/19

Projekt realizują:

Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób
Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny
i Polityki Społecznej

Polski Związek Głuchych

Polska Organizacja Pracodawców
Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość

Raport napisały osoby z Polskiej Organizacji
Pracodawców Osób Niepełnosprawnych.

Pieniądze na badanie dała Unia Europejska.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

Ważna informacja	5
Co warto wiedzieć o pracy?	6
Praca dla osób z niepełnosprawnością.....	7
Czym są wpłaty do PFRON?	9
Chroniony rynek pracy.....	10
O czym jest raport?	11
Wnioski z badań	13
1. wniosek	14
2. wniosek	15
3. wniosek	16
4. wniosek	17
5. wniosek	18
6. wniosek	19
7. wniosek	20
8. wniosek	21
9. wniosek	22
10. wniosek	23
11. wniosek	24
12. wniosek	25
13. wniosek	26

Ważna informacja

W raporcie jest dużo nazw i pojęć.

Możesz nie wiedzieć, co oznaczają.

Nazwy i trudne pojęcia napisane

są **pogrubioną czcionką**.

Niektóre nazwy są długie.

Wtedy napisane są skrótem.

Skrót powstaje z pierwszych liter wyrazów z nazwy.

Na przykład Zakład Ubezpieczeń Społecznych to
w skrócie ZUS.

Co warto wiedzieć o pracy?

Praca jest bardzo ważna w życiu człowieka.

Dzięki pracy można:

- zarobić pieniądze
- poznać ludzi
- uczyć się nowych rzeczy
- czuć się potrzebnym.

Dorosły człowiek powinien mieć pracę.

Co to jest rynek pracy?

Na rynku pracy

pracownicy szukają pracy,

a pracodawcy szukają pracowników.

To pracodawca decyduje, kogo chce zatrudnić.

Pracodawcą może być firma, urząd, szkoła,

zakład pracy.

Pracownik za swoją pracę dostaje pieniądze,

czyli pensję.

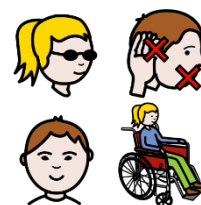

Praca dla osób z niepełnosprawnością

Osobom z niepełnosprawnością trudniej znaleźć pracę.

Dlatego pomaga się:

- osobom z niepełnosprawnością w znalezieniu pracy
- pracodawcom w zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością.

Co to jest ustawa?

Ustawa to dokument prawny.

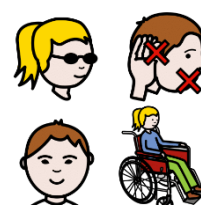
Ustawę musi zatwierdzić sejm.

Wszyscy w Polsce muszą robić to co jest w niej napisane.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

[Link do ustawy](#)

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w skrócie **ustawa o rehabilitacji**.

W ustawie o rehabilitacji, są informacje o prawach pracodawców i pracowników z niepełnosprawnością.

Jakie prawa mają pracownicy z niepełnosprawnością?

Pracownicy z niepełnosprawnością mogą:

- krócej pracować
- mieć dodatkową przerwę w pracy,
na przykład na ćwiczenia
- mieć więcej dni urlopu.

To tylko kilka przykładów.

Czym są wpłaty do PFRON?

PFRON to skrót nazwy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

PFRON zbiera pieniądze od pracodawców, którzy nie zatrudniają osób z niepełnosprawnością.

To obowiązek pracodawców zatrudniających więcej niż 25 osób.

Informacje, ile pracodawca ma zapłacić PFRON są w ustawie o rehabilitacji.

Komu PFRON daje pieniądze?

PFRON daje pieniądze pracodawcom, którzy zatrudniają pracowników z niepełnosprawnością.

Pracodawcy mogą dostać pieniądze na:

- pensję dla pracownika
- kupienie rzeczy potrzebnych do pracy
- na przygotowanie miejsca pracy.

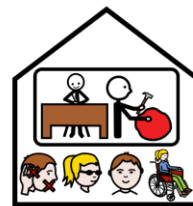
Chroniony rynek pracy

Osoby z niepełnosprawnością mogą pracować na chronionym rynku pracy.

Miejsca pracy chronionej to:

- Zakład Pracy Chronionej, w skrócie ZPCh
- Zakład Aktywności Zawodowej, w skrócie ZAZ

Miejsca różnią się od siebie.

We wszystkich dba się o potrzeby pracowników.

Pracę dobiera do wiedzy i możliwości pracowników.

W miejscach pracy chronionej osoby z niepełnosprawnością mogą:

- nauczyć się pracować
- przygotować się do pracy na otwartym rynku

Miejsca pracy chronionej dostają pieniądze z PFRON.

O czym jest raport?

Z raportu dowiesz się:

- Jak w Polsce pomaga się pracodawcom zatrudniać osoby z niepełnosprawnością?
- Co trzeba zmienić, aby zachęcić do zatrudniania osób z niepełnosprawnością?
- Dlaczego zmiany są potrzebne?

Co badano?

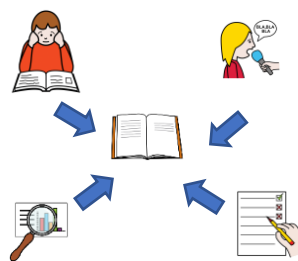
Autorzy raportu zrobili duże badanie.

Zbierali informacje od różnych osób i z różnych miejsc.

Chcieli dowiedzieć się, czy pomoc dla pracodawców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami w Polsce jest dobra.

Rozmawiali z osobami z niepełnosprawnością i pracodawcami.

Wysyłali ankiety.

Rozmawiali z osobami z innych krajów.

Pytali, jak pomagają osobom
z niepełnosprawnością.

Były to osoby z:

- Czech
- Francji
- Hiszpanii
- Niemiec
- Słowacji
- Wielkiej Brytanii.

Przeczytali i sprawdzali bardzo dużo dokumentów.

Były to:

- ustawy
- dokumenty międzynarodowe
- plany na przyszłość, czyli strategie
- wyniki badań
- raporty
- książki
- artykuły
- dane statystyczne

Wnioski z badań

W raporcie napisali, czego się dowiedzieli podczas badań.

Informacje były potrzebne

do zrobienia propozycji zmian.

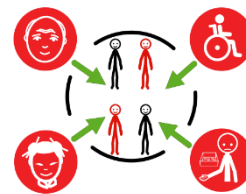
Takie propozycje nazywa się **wnioskami**.

Autorzy napisali **13 wniosków**.

1. wniosek

W Polsce pomaga się osobom z niepełnosprawnością:

- w nauce
- w pracy
- w życiu codziennym
- w dbaniu o zdrowie.

Pomoc w jednej rzeczy wpływa na kolejne.

Przykład

Jeśli szkoły będą dostępne, więcej osób z niepełnosprawnością będzie mogło się uczyć.

Będą miały większą wiedzę.

Będą specjalistami.

Wtedy więcej pracodawców będzie chciało zatrudniać osoby z niepełnosprawnością.

Dlatego trzeba uporządkować dokumenty i ustawy.

Sprawdzić, jak pomoc państwa wpływa na życie osób z niepełnosprawnością.

2. wniosek

Osoby z niepełnosprawnością mogą mieć

orzeczenie o niepełnosprawności.

Orzeczenie to dokument potwierdzający, że jest się osobą z niepełnosprawnością.

Orzeczenia różnią się od siebie.

Innymi słowami opisują stan zdrowia.

Opisy bardzo różnią się od siebie.

W jednym orzeczeniu jest napisane, że można pracować.

W innym jest napisane, że nie można pracować.

Osoba z niepełnosprawnością nie wie czy może pracować.

Pracodawcy też mają problem ze zrozumieniem orzeczeń.

Muszą prosić o pomoc specjalistów.

To zniechęca pracodawców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością.

Orzeczenia powinny być łatwe do zrozumienia.

3. wniosek

W pracy bardzo ważne jest
zdrowie i bezpieczeństwo.

Pracodawca musi dbać o wszystkich pracowników.

Tak jest napisane w prawie.

Osoba z niepełnosprawnością może potrzebować,
na przykład:

- innego krzesła lub komputera
- dostępnego wejścia do budynku i toalety.

Dlatego pracodawca, musi wiedzieć:

- Jak ma przygotować miejsce pracy?
- Co może robić w pracy osoba z niepełnosprawnością?

Wszystkie informacje powinny być w orzeczeniu.

Wtedy będzie wiadomo co trzeba przygotować.

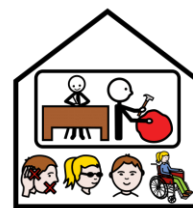

Teraz nie ma takich informacji.

4. wniosek

Miejsca pracy chronionej to:

- Zakład Pracy Chronionej, w skrócie ZPCh
- Zakład Aktywności Zawodowej, w skrócie ZAZ.

Wszystkie miejsca pracy chronionej zarabiają pieniądze.

Muszą przestrzegać zasad, tak jak wszyscy pracodawcy.

Miejsca pracy chronionej dostają też pieniądze z PFRON.

ZAZ dostaje więcej pieniędzy z PFRON.

Dlatego ZPCh muszą więcej zarabiać.

To utrudnia pracę.

Miejsca pracy chronionej mają przygotować do pracy na wolnym rynku.

Dlatego trzeba napisać specjalne przepisy, które pomogą miejscom pracy chronionej.

Wtedy będą mogły lepiej pomagać.

Nie martwić się o ilość zarabianych pieniędzy.

5. wniosek

Pracodawca dostaje pieniądze od PFRON, kiedy zatrudnia osoby z niepełnosprawnością.

Pracodawca musi przestrzegać zasad.

Zasad jest bardzo dużo.

Jeśli zdarzy się coś nieprzewidywalnego.

Na przykład ktoś zachoruje.

Pracodawca będzie miał problem,

bo nie dostanie pieniędzy z PFRON.

To zniechęca pracodawców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością.

Dlatego trzeba zmienić zasady.

6. wniosek

Pracodawcy mogą współpracować z miejscami zatrudniającymi osoby z niepełnoprównościami.

Wtedy mniej płacą do PFRON.

Na przykład kupując rzeczy od miejsc pracy chronionej.

Przepisy są bardzo skomplikowane.

Pracodawcy nie wiedzą, ile mniej mogą płacić do PFRON.

Nie korzystają z tego rozwiązania.

Przepisy powinny być łatwe do zrozumienia.

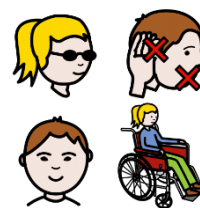
Wtedy pracodawcy będą chcieli kupować rzeczy od miejsc pracy chronionej.

7. wniosek

Informacje, ile pracodawca ma zapłacić
PFRON są napisane
w ustawie o rehabilitacji.

Ustawę napisano 25 lat temu.

Teraz rynek pracy jest inny.

Wiemy więcej o zatrudnianiu osób z
niepełnosprawnością.

- Czego potrzebują osoby z
niepełnosprawnością
- Czego potrzebują pracodawcy

Można ulepszyć sposób zbierania pieniędzy
przez PFRON.

Dlatego trzeba poprawić ustawę o rehabilitacji.

8. wniosek

Pieniądze z PFRON zachęcają do zatrudniania osób z niepełnosprawnością.

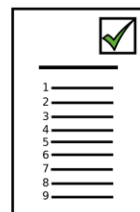
Pracodawcy korzystają z tego rozwiązania.

Zasady dostania pieniędzy z PFRON,
są skomplikowane.

Powinny być łatwe do zrozumienia.

Wtedy więcej pracodawców będzie chciało
zatrudniać osoby z niepełnosprawnością.

9. wniosek

Samorządy opiekują się mieszkańcami i ich sprawami codziennymi.

Są 3 rodzaje samorządów:

- gminny
- powiatowy
- wojewódzki

PFRON daje pieniądze samorządom powiatowym i wojewódzkim.

Pieniądze są na pomoc osobom z niepełnosprawnością.

Samorządy decydują co zrobią z pieniędzmi.

Nie muszą dawać pieniędzy pracodawcom.

Dlatego pracodawcy nie wiedzą, czy dostaną pieniądze od samorządów.

To utrudnia pracę.

Trzeba sprawdzić i poprawić zasady dostawiania pieniędzy od samorządów.

10. wniosek

Jest coraz więcej pomysłów na pomoc osobom z niepełnosprawnością w pracy.

Na przykład **zatrudnienie wspomagane**.

Zatrudnienie wspomagane to praca na otwartym rynku, przy wsparciu trenera pracy.

Trener pracy jest asystentem pracownika z niepełnosprawnością.

Trener pracy pomaga:

- znaleźć pracę,
- przygotować się do pracy,
- wykonywać obowiązki w pracy.

To bardzo dobre rozwiązanie.

Nowe pomysły są potrzebne,

bo rynek pracy się zmienia.

Trzeba promować i dawać pieniądze na nowe pomysły.

11. wniosek

Organizacje pozarządowe to na przykład, fundacje i stowarzyszenia.

Organizacje pozarządowe bardzo pomagają pracodawcom i osobom z niepełnosprawnością.

Wymyślają nowe rozwiązania.

Sprawdzają czy rozwiązania są skuteczne.

Organizacje pozarządowe biorą udział w konkursach.

Tak zdobywają pieniądze na swoją pracę.

Niestety pieniądze dostaną, jeśli wygrają konkurs.

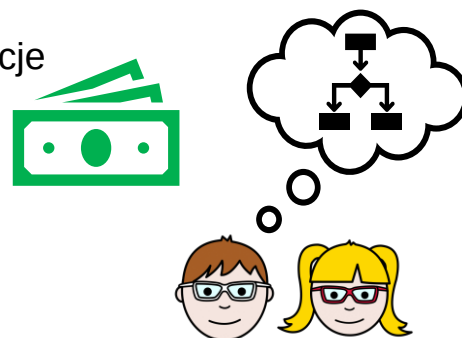
Nigdy nie wiedzą, czy dostaną pieniądze.

To bardzo utrudnia pracę.

Dlatego potrzebne są rozwiązania,

które im pomogą.

Na przykład zmiany w prawie.

12. wniosek

Zmiany w prawie są potrzebne.

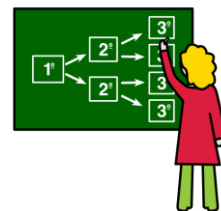
Zmiany trzeba dobrze zaplanować.

Sprawdzić:

- co jest potrzebne
- dokumenty
- plany na przyszłość, czyli strategie

Pomyśleć, co sprawdzi się w przyszłości.

Dopiero wtedy zmieniać prawo.

13. wniosek

Przepisy i dokumenty są trudne do zrozumienia.

PFRON i Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, pomagają pracodawcom.

Piszą poradniki, jak zatrudniać osoby z niepełnosprawnością.

W pracy mogą być różne sytuacje.

Trzeba dobrze znać przepisy, aby wiedzieć co zrobić.

Pracodawcy proszą o pomoc specjalistów.

Przepisy powinny być łatwe do zrozumienia.

Wtedy więcej pracodawców będzie chciało zatrudniać osoby z niepełnosprawnością.

Wersję ławą do czytania raportu napisała
Aleksandra Sztajerwald.

Tekst skonsultował Bartłomiej Osiński.

W raporcie użyto piktogramów stworzonych przez
Sergio Palao dla ARASAAC.

[Link do strony ARASAAC.](#)

Ich właścicielem jest rząd Aragonii.

Piktogramy są na licencji

Creative Commons BY-NC-SA.

[Link do treści licencji.](#)